

Олександр НАГИБАСЬ,
*студент 3-го курсу інженерно-технічного факультету,
Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
м.Кам'янець-Подільський*

Науковий керівник: Валерій НЕСТЕРЕНКО
*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри права, професійної та
соціально-гуманітарної освіти*
*Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
м.Кам'янець-Подільський*

СЕМЕН ГРИГОРОВИЧ МОРГЕНШТЕРН

У другій половині 1920-х рр. у Кам'янець-Подільському СГІ плідно працював спеціаліст по виноробству і виноградарству, професор Семен Григорович Моргенштерн.

Він народився в Одесі 18 квітня 1868 р. 1891 р. закінчив Санкт-Петербурзький технологічний інститут, 1893 році — Вищі виноробні курси при Нікітському ботаничному саді поблизу Ялти.

Наукову діяльність розпочав на Плотянській дослідній станції (нині село Плоть Рибницького району Молдови) як хімік-винороб, де у 1895—1899 роках досліджував вина, ґрунти виноградників, вів дослідження по культурі винограду. До 1917 року працював керуючим Сахарнянською земською школою виноградарства і виноробства. В період Української національно-демократичної революції переїжджає до Кам'янця-Подільського і з 1919 року стає завідувачем секції спеціальних культур і сільськогосподарської освіти в Подільському губернському земському відділі.

З 1925 р. посів посаду завідувача кафедри спеціальних культур і технології рослинних продуктів Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту.

Викладав садівництво, городництво та рослинну технологію для студентів агрономічного факультету. Працюючи у місті над Смотричем, активно займався науковою роботою., будучи дійсним членом підсекції фітотехнічної та інтенсивних культур науково-дослідної кафедри «Природи, сільського господарства й культури Поділля». Всього у науковому доробку вченого понад 30 праць. Після реорганізації СГІ у 1930 р. деякий час працював в інституті технічних культур, а потім залишив Кам'янець-Подільський.

З 1936 р. – завідувач відділом виноробства і виноградарства в Закавказькому науково-дослідного інституту виноградарства і виноробства (Телаві), з 1937 року - завідувач енохімічною лабораторією у Всесоюзному науково-дослідному інституті виноградарства і виноробства «Магарач» (Ялта). Вніс значний внесок в підготовку працівників лабораторій винзаводів комбінату «Массандра», вів заняття в школі плодівництва і виноградарства при Нікітському ботанічному саді. Свої найбільш значні праці вчений написав уже у післявоєнний час: «Дослідження сортів винограду Південного берега Криму» (Виноробство і виноградарство СРСР, 1946 р.. №2), «Технохімічний контроль у виноробній промисловості» (Симферополь, 1948 р.).

Помер С.М. Моргенштерн у Ялті у 1952 р.

Перелік використаних джерел:

1. Баєр М. Науково-дослідна кафедра природи, сільського господарства і культури при Кам'янецькому СГІ. *Записки СГІ, 1927.* – Кн. 4.
2. Моргенштерн Семен Григорович / О. Д. Лянний // *Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс]* / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-69236>.